

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Mester (MA) magister	Tagozat		Tanév/félév	
Ступінь вищої освіти		Форма навчання	Nappali Денна	Навчальний рік/семестр	2021-2022 I

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Retorika
Назва навчальної дисципліни	Риторика
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	035 «Filológia» (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 «Філологія» (035.07 Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 6 Előadás: 30 Szeminárium/gyakorlat: 46 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 104
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 6 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 46 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 104
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Gazdag Vilmos, PhD gazdag.vilmos@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Газдаг Вільмош Вільмошович, доктор філософії gazdag.vilmos@kmf.org.ua

A tantárgy előkövetelményei Пререквізити навчальної дисципліни	Irodalomtörténet / Історія угорської та світової літератури Szociolingvisztika / Соціолінгвістика
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<p>Célja: a hallgatók megismerkedjenek a retorika kialakulásának főbb állomásaival és a tudományterület alapkategóriáival.</p> <p>Feladatai: Megismertetni a hallgatókat a retorika helyével a tudományok rendszerében és oktathatóságának feltételeivel; bemutatni a retorika szemléletformáit, alapkategóriáit; megismertetni a hallgatókat a különböző retorikai fogalmak gyakorlati alkalmazásának kritériumaival.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: A szóbeli és beszédkészségek kialakítása, a kommunikációs technikák fejlesztése; a magyar nyelvi normák kommunikációs szituációkban való alkalmazására való odafigyelés; a vitakészség fejlesztése; a beszéddel való meggyőzés képességének kialakítása; az érvek körütekintő használatának elsajátítása.</p> <p>Főbb témakörei: A retorika fogalma. A retorika története. A klasszikus retorika. A retorika tárgya és felosztása. A retorika és a szövegtan. A retorika és a szerkesztés. A retorika és a stilisztika. A retorika és a nyelvi illemtan. A beszédfajták: a) Törvényszéki beszéd, genus iudiciale, b) Tanácskozó beszéd, genus deliberativum, c) Bemutató beszéd, genus demonstrativum. A szóbeli beszéd elkészítésének munkarendje – officia oratoria. A szóbeli beszéd három fő feladata. A szóbeli beszéd részei. Az érvek fajtái. A négy stíluserény. A retorika és a kommunikáció. A kommunikációs helyzet és a partnerviszonyok. Az élőszóbeli (totális) kommunikáció. A párbeszédes kommunikáció. Az előadásos beszédhelyzet. Spontán szövegalkotású élőszó. Írásos alapról felhangzó beszéd. Az állandó és változó, az objektív és szubjektív részek irányadó aránya. Az ismert és az új kifejtésének arányai. A retorika és a nonverbális kommunikáció. A spontán és az előre elkészített beszéd közötti különbségek. A kortárs retorika. A mindennapok retorikai műfajai. A kommunikációs szituáció. A szituáció elemei.</p>
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	A tantárgy beszámolóval zárul. A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 50 pont. A beszámolón megszerezhető 50 pont.
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)	A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom: Nappali tagozat: z5vrpyt Levelező tagozat: 31644hi

A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok

Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси

- Aczél Petra - Bencze Lóránt 2007: *Hatékonyág és meggyőzés a kommunikációban. Gyakorlati retorika.* A Zsigmond Király Főiskola és a L'Harmattan Kiadó közös sorozata.
- Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra 2004: *Retorika*, Osiris Kiadó, Budapest. 2004.
- Bencédy József 2008: *Retorika Gyakorlati útmutató*, Budapest, Tinta Könyvkiadó.
- Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: *Előadásvázlatok a Retorika alapjai c. tantárgyból filológus hallgatók számára.* II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.
- Beregszászi Anikó – Gazdag Vilmos 2020: *Szemináriumi feladatok gyűjteménye a Retorika alapjai c. tantárgyból filológus hallgatók számára.* II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.
- Gáspári László 1987: *Retorika.* Egységes főiskolai jegyzet. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Kapitány Ágnes–Kapitány Gábor 1999: *Tömegkommunikáció.* MÚOSz Budapest.
- Pléh Csaba – Síklaki István –Terestyéni Tamás (szerk.) 1997: *Nyelv – Kommunikáció – Cselekvés.* Osiris Kiadó, Budapest.
- Pléh Csaba – Terestyéni Tamás 1973: *Beszédaktus – Kommunikáció – Interakció.* Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.
- Szabó G. Zoltán–Szörényi László 1988 (új kiadás 1999): *Kis magyar retorika – Bevezetés az irodalmi retorikába.* (Nemzeti) Tankönyvkiadó, Budapest.
- Szabó G. Zoltán–Szörényi László 2020: *Kis magyar retorika.* Akadémiai Kiadó, Budapest
- Szabó Katalin 1997: *Kommunikáció felsőfokon.* Kossuth Kiadó, Budapest.
- Szálkáné Gyapay Márta 1999: *Gyakorlati retorika.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Szónokok, előadók kézikönyve.* 1975: Kossuth Könyvkiadó, Budapest.
- Tolcsvai Nagy Gábor 1994: *A szövegek világa.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Wacha Imre 1994: *A korszerű retorika alapjai.* Szemimpex Kiadó, Budapest.